

**REKABETİ SINIRLAYICI ÖNEMİ AZ OLAN İŞBİRLİĞİ
ANLAŞMALARININ TAKİP EDİLMEMESİ HAKKINDAKİ (ALMAN)
FEDERAL KARTEL İDARESİ (BUNDESKARTELLAMT) BİLDİRİSİ
(ÖNEMSİZLİK BİLDİRİSİ).**

Çeviren: Cumhur BOYACIOĞLU*

8 Temmuz 1980

(Bildiri Nr. 57/80, Bundesanzeiger Nr. 133, 23.7.1980)

I.

Küçük ve orta boy teşebbüslerin rekabet içinde buldukları büyük teşebbüslerin büyüklükten kaynaklanan avantajlarını tamamen veya kısmen dengelemeye yönelik verim arttırıcı işbirlikleri, ekonomi açısından gereken güçlendirilmiş yapısal değişiklikler ve uyum zorunluluklarına olan ihtiyaç göz önüne alındığında, rekabet ve ekonomi politikası açısından büyük önem arz etmektedir. Bunlar rekabet yapılarının iyileştirilmesine katkıda bulunabilirler ve rekabet politikası bakımından arzu edilmektedirler. Bu tür işbirlikleri kartel sınırlamaları kapsamına girmedikleri veya kartel idaresi tarafından muafiyet kapsamında değerlendirildikleri taktirde kartel hukuku bakımından tehlikesizdirler. Kartel veya işbirliği yasağı;

- sadece piyasa ilişkilerini hissedilebilir derecede etkilemeye elverişli olan rekabeti sınırlayıcı anlaşma (Vertrag), karar ve uyumlu eylemleri kapsar; bu tür anlaşma ve kararlar özel hukuk bakımından geçersiz olup, uygulanmaları hukuksa aykırılık teşkil eder.

- özellikle küçük ve orta boy teşebbüslerin yaptıkları işbirlikleri açısından, Rekabet Sınırlamalarına Karşı Kanunun (GWB) 5a, 5b paragraflarında yer alan basitleştirilmiş usulle yapılacak soruşturma kapsamının sınırları dışında tutulabilir.

* Araştırma Görevlisi, Selçuk Üniversitesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı

II.

Bunun dışında Federal Kartel İdaresi şu ana kadar, takdir yetkisi çerçevesinde (İdari Kabahatler Kanunu § 47 f.1 ve § 37a GWB), rekabetin sınırlandırılmasına yol açanlar yalnızca küçük ve orta boy teşebbüsler olduğu ve sınırlamanın kapsamına giren pazar payı ve pazar üzerindeki etkisinin çok küçük bulunduğu durumlarda, kural olarak, kartel ve işbirliği yasağına (§§ 1, 25 f.1 GWB) aykırılık nedeniyle para cezası vermediği gibi, § 37a f.1 GWB kapsamında bir yasaklama kararı da almamıştır. Federal Kartel İdaresi bu idari uygulamaya gelecekte de bağlı kalacak ve rekabet sınırlamalarını kural olarak,

- işletme fonksiyonlarının eşgüdümü yoluyla oluşturulmuş işletmeler arası verim artırıcı bir işbirliğinin varlığı,

- sadece küçük bir çevrede yer alan hukuken ve ekonomik olarak birbirinden bağımsız küçük ve orta boy teşebbüslerin katılımı ve

- bu teşebbüslerin pazar toplam payları %5'i aşmaması durumunda, yasal tabiiyete tabi tutulacaktır.

Somut olay açısından karar verecek olan Daire bu şartların varlığına rağmen kartel hukuku bakımından tedbir alınması gerektiği kanaatine varırsa, esas olarak objektif yasaklama usulü ile ilgili § 37a GWB hükmünden hareket edecektir. Bu husus, diğer rakiplerin rekabet sınırlaması sonucundaki rekabet pozisyonunun önemsiz olmayacak şekilde kötüleşmesi halinde veya sağlayıcılar ya da alıcılar açısından piyasadaki mübadele şartlarının (fiyatlar, şartlar vb.) kötüleşmesi durumunda da söz konusu olabilir.

Fiyat, miktar ve coğrafi pazarı konu alan anlaşmalar, işletmeler arası verim artırıcı ortak çalışma aracı değildirler. Bu durum özellikle ihaleler çerçevesinde verilecek tekliflerle ilgili olarak yapılan anlaşmalar açısından da geçerlidir.

İlgili pazarın belirlenmesi konusunda Federal Kartel İdaresi şu ana kadar yerleşmiş bulunan uygulamaları sonucunda oluşmuş ilkeleri, özellikle bölgesel kısmi pazarların sınırlandırılması bakımından da, esas alacaktır.

III.

Federal Kartel İdaresi işbirliği yapan teşebbüslerin talebi üzerine, işbirliği tasarısını, özel bir şekilde bağlı kalmaksızın inceleyecektir. Şartlar mevcutsa, özellikle ciroları ve ilgili pazardaki paylarını da içeren işbirliği tasarısı hakkındaki gerekli bilgileri veren teşebbüslere, mevcut belge ve bilgiler ışığında bir müdahalenin gerekli olmadığını bildirebilir; ancak böyle bir bildirim anlaşmaların ve kararların medeni hukuk bakımından geçerliliği üzerinde etkili değildir. Pazar ilişkileri, özellikle ilgili teşebbüslerin pazardaki durumlarını ilgilendirecek şekilde değiştiği takdirde, veya işbirliği yapan teşebbüslerle rekabet edenlerin, bunların sağlayıcılarının ya da alıcılarının pozisyonlarının kötüleştiğini ileri

sürmeleri durumunda, Federal Kartel İdaresi yeni bir değerlendirme yapma hakkını saklı tutar.